

Brussel, 30 november 2021
(OR. en)

14431/21

SPORT 84
JEUN 146
SAN 711
SOC 703
EDUC 396

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	13713/21
Betreft:	Conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over lichaamsbeweging het hele leven lang

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over lichaamsbeweging het hele leven lang, die zijn goedgekeurd door de Raad (Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport) tijdens zijn zitting van 29 en 30 november 2021.

Conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over lichaamsbeweging het hele leven lang

DE RAAD EN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN VAN DE LIDSTATEN, IN HET KADER VAN DE RAAD BIJEEN,

HERINNEREND AAN HET VOLGENDE:

1. In de aanbeveling van de Raad van 26 november 2013 over de stimulering van gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging (HEPA) in de verschillende sectoren, wordt onder meer de lidstaten aanbevolen een doeltreffend beleid inzake gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging uit te werken middels de ontwikkeling van een sectoroverschrijdende aanpak die beleidsgebieden dekt als sport, gezondheid, onderwijs, milieu, vervoer, en andere relevante sectoren, en die in lijn is met specifieke nationale kenmerken.
2. In de conclusies van de Raad van 15 december 2015 over het stimuleren van motorische vaardigheden, lichaamsbeweging en sportactiviteiten bij kinderen, wordt de lidstaten verzocht te overwegen sectoroverschrijdend beleid te voeren in onder meer het onderwijs, de jeugdzorg en de gezondheidszorg, dit ter bevordering van lichaamsbeweging en motorische vaardigheden in de vroege kinderjaren.
3. In de conclusies van de Raad van 29 juni 2020 over de impact van de COVID-19-pandemie en het herstel van de sportsector, wordt de lidstaten verzocht op alle niveaus sectoroverschrijdende samenwerking en raadplegingen inzake sportrelevante onderwerpen met onder andere de sportwereld, het sportgerelateerde bedrijfsleven en andere betrokken belanghebbenden te bevorderen.
4. In de conclusies van de Raad van 4 december 2020 over het bevorderen van sectoroverschrijdende samenwerking ten gunste van sportbeoefening en lichaamsbeweging in de samenleving wordt benadrukt dat "sectoroverschrijdende samenwerking belangrijk kan zijn om de voorwaarden voor een actieve en gezonde levensstijl te creëren of te optimaliseren".
5. In het werkplan van de Europese Unie voor sport 2021-2024 wordt erkend dat het bevorderen van lichaamsbeweging een hoofdonderwerp is binnen het prioriteitsgebied "Bevordering van sportbeoefening en gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging".

ZICH BEWUST VAN HET VOLGENDE:

6. Gebrek aan lichaamsbeweging leidt met de huidige levensstijl tot grote gezondheidsproblemen. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) beschouwt gebrek aan lichaamsbeweging als een van de belangrijkste risicofactoren voor mortaliteit¹. Door de COVID-19-pandemie zijn de gezondheidsrisico's van gebrek aan lichaamsbeweging alleen nog maar duidelijker geworden.
7. In Europa zien we de duidelijke tendens van gebrek aan lichaamsbeweging in de gehele bevolking aanzienlijk toenemen, met name onder jongeren. Door middel van Europese beleidsmaatregelen worden lidstaten aangemoedigd lichaamsbeweging te bevorderen en te monitoren. Op het gebied van de uitvoering is er echter nog een wereld te winnen².
8. Ook in andere Europese en internationale documenten³ is erop gewezen hoe belangrijk het is het niveau van lichaamsbeweging te monitoren binnen een holistische aanpak van gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging. Het monitoren van de lichamelijke conditie met inachtneming van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)⁴ kan een betrouwbaar, empirisch onderbouwd beeld van lichamelijke activiteit opleveren en gedrag onder de aandacht brengen dat mogelijk een gezondheidsrisico met zich meebrengt.

¹ Wereldgezondheidsorganisatie (2020). Richtsnoeren van de WHO inzake lichaamsbeweging en sedentair gedrag.

² Verslag van de Commissie over de uitvoering van de aanbeveling van de Raad over de stimulering van gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging in de verschillende sectoren, COM/2019/565 final.

³ Bijvoorbeeld "de strategie van de Wereldgezondheidsorganisatie voor lichaamsbeweging voor de Europese regio 2016-2025", het "EU-actieplan inzake obesitas bij kinderen 2014-2020" en een "Mondiaal actieplan inzake lichaamsbeweging 2018-2030" (Wereldgezondheidsorganisatie (2018)).

⁴ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1.

ZICH BEWUST VAN HETGEEN VOLGT:

9. Lichaamsbeweging is één van de belangrijkste en meest doeltreffende manieren om de lichamelijke en geestelijke gezondheid gedurende het hele leven op peil te houden. Lichaamsbeweging helpt eveneens om bepaalde aandoeningen en ziekten te voorkomen, zoals hart- en vaatziekten, diabetes type 2 enz.
10. Systemen voor de monitoring van lichamelijke conditie kunnen meten in welke mate er te weinig wordt bewogen en hoe doeltreffend beleidsmaatregelen, actieplannen of initiatieven op lokaal, nationaal of EU-niveau zijn.
11. Het concept van lichaamsbeweging het hele leven lang moet gebaseerd zijn op regelmatige lichaamsbeweging gedurende het hele leven. Empirisch onderbouwde, levenslange monitoring van de lichamelijke conditie kan helpen iemands gezondheid gedurende zijn hele leven op peil te houden.

BEKLEMTONEND HETGEEN VOLGT:

12. Regelmatige en voldoende⁵ lichaamsbeweging is belangrijk voor de gezonde ontwikkeling van kinderen en adolescenten, zowel fysiek als wat hun geestelijke en sociale vaardigheden betreft.
13. In het kader van een actieve en gezonde levensstijl van volwassenen is regelmatige lichaamsbeweging bijzonder belangrijk, zelfs als iemand pas op volwassen leeftijd met lichaamsbeweging begint. Regelmatige lichaamsbeweging is ook een belangrijke factor om te voorkomen dat de prestaties op het werk minder worden. Aangezien volwassenen een derde van hun leven op het werk doorbrengen, speelt de werkomgeving een enorm belangrijke rol bij de bevordering van lichaamsbeweging van werknemers.

⁵ Wereldgezondheidsorganisatie (2020): Richtsnoeren van de WHO inzake lichaamsbeweging en sedentair gedrag.

14. Kansarme groepen⁶ in alle leeftijdscategorieën doen vaak onvoldoende aan lichaamsbeweging als gevolg van minder kansen en beperkte toegang, waardoor zij een groter risico op bepaalde ziekten lopen. We moeten deze doelgroepen gelijke kansen bieden en hen in staat stellen deel te nemen aan op maat gesneden programma's voor regelmatige lichaamsbeweging en sport.
15. Het concept van lichaamsbeweging het hele leven lang zou er op lange termijn voor moeten zorgen dat Europese burgers lichamelijk actiever worden zodat hun lichamelijke en geestelijke gezondheid verbetert en de druk op onze gezondheidszorgstelsels en gezondheidsgerelateerde kosten afneemt⁷. Waar mogelijk moeten beleidsagenda's op elkaar worden afgestemd en moet sectoroverschrijdende samenwerking worden aangemoedigd om tot een zo goed mogelijk resultaat te komen.

OVERWEGENDE HETGEEN VOLGT:

16. *Een gezonde levensstijl*: in veel landen is het beleid inzake volksgezondheid en sport in de eerste plaats bedoeld om burgers aan te moedigen gedurende hun hele leven een actieve en gezonde levensstijl te volgen en aan lichaamsbeweging en sport te doen⁸. Verschillende Europese projectinitiatieven willen tevens dat lichaamsbeweging in het zorgcurriculum wordt opgenomen met het oog op een betere adviesverlening en financiële steun voor lichaamsbeweging in de klinische setting⁹.

⁶ Definitie volgens het Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE): "groepen personen die een hoger risico op armoede, sociale uitsluiting, discriminatie en geweld lopen dan de algemene bevolking, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, etnische minderheden, migranten, mensen met een handicap, alleenstaande ouderen en kinderen."

⁷ Internationale Vereniging voor sport en cultuur (ISCA): "The economic cost of physical inactivity in Europe: an ISCA/Cebr report" ("De economische kosten van een gebrek aan lichaamsbeweging in Europa: een verslag van ISCA/Cebr"), juni 2015.

⁸ Op EU-niveau heeft de Europese Commissie bijvoorbeeld het initiatief "HealthyLifestyle4All" gelanceerd als een tweejarige campagne om sport en actieve levensstijlen te koppelen aan gezondheid, voedsel en ander beleid. De oproep van Tartu voor een gezonde levensstijl werd in 2017 gelanceerd.

⁹ Wereldgezondheidsorganisatie (2018): Bevordering van lichaamsbeweging in de gezondheidszorg.

17. *Monitoring*: sommige landen monitoren veranderingen in de lichamelijke conditie van hun bevolking en kunnen ook individueel op vrijwillige basis feedback geven over hoe iemands conditie zich ontwikkelt. Sommige landen beschikken over systemen waarmee zij de lichamelijke prestaties van schoolkinderen en jongeren jaarlijks kunnen monitoren en evalueren¹⁰.
18. *Sectoroverschrijdende samenwerking*: de bevordering en monitoring van lichaamsbeweging moet grensoverschrijdend plaatsvinden met inachtneming van de AVG. Niet alleen sport-gerelateerde instellingen spelen een rol bij het bevorderen van lichaamsbeweging en het monitoren van de lichamelijke conditie, maar ook instellingen die actief zijn op het gebied van volksgezondheid, infrastructuur, onderwijs en opleiding, de werkomgeving, jongeren enz. hebben hiermee te maken. Daarom is het zaak ook alle overheidsinstanties, het maatschappelijk middenveld, sportclubs, lokale gemeenschappen enz. bij dit onderwerp te betrekken.
19. *Gedragsverandering* is een werk van lange adem en vergt richtsnoeren voor lichaamsbeweging¹¹ waarin staat dat er voldoende lichaamsbeweging in het dagelijks leven geïntegreerd moet worden. Dit betekent dat het beleid ook op geïntegreerde wijze moet worden uitgevoerd en gericht moet zijn op verschillende tijdstippen van de dag en verschillende contexten van het dagelijks leven.
20. *Media*: de media kunnen een rol spelen bij het bevorderen van maatschappelijke verantwoordelijkheid, sportactiviteiten en campagnes die mensen bewustmaken van de voordelen van lichaamsbeweging, en bij het terugdringen van inactiviteit.
21. *Europese initiatieven en projecten*: verschillende Europese projecten en initiatieven dragen bij aan de ontwikkeling van beleid dat een gezonde levensstijl moet bevorderen en aan de ontwikkeling van systemen voor de monitoring van lichamelijke conditie die onderling vergelijkbare, correcte en betrouwbare gegevens uit alle lidstaten van de EU moeten aanleveren. Dit kan beleidsmakers helpen om een leven lang lichaamsbeweging mogelijk te maken en een grotere impact op de gezondheid te bewerkstelligen.

¹⁰ Zoals Cyprus (binnenkort verwacht), Finland, Hongarije, Litouwen, Nederland, Portugal, Slovenië, enz.

¹¹ Wereldgezondheidsorganisatie (2018): "Mondiaal actieplan inzake lichaamsbeweging 2018-2030: actieve mensen met het oog op een gezondere wereld".

VERZOEKEN DE LIDSTATEN, OVEREENKOMSTIG HET SUBSIDIARITEITSBEGINSEL, OM OP DE PASSENDE NIVEAUS:

22. Lichaamsbeweging het hele leven lang te blijven bevorderen en aanmoedigen, ook onder kansarme groepen, en daarbij vooral een gebrek aan lichaamsbeweging tegen te gaan, door het uitwisselen van beste praktijken, bijvoorbeeld het gebruik van mobiele en draadloze technologieën en de media en andere communicatiekanalen.
23. Steun te geven aan initiatieven en campagnes op nationaal, regionaal en/of lokaal niveau die lichaamsbeweging, de ontwikkeling van monitoringsystemen en sportdeelname van iedereen stimuleren, zoals de Europese week van de sport, HealthyLifestyle4All, de Eurobarometer over sport en lichaamsbeweging, het Europees gezondheidsonderzoek door middel van interviews – Vragenlijst over lichaamsbeweging (EHIS-PAQ), enz.
24. Waar passend en in overeenstemming met de AVG te zorgen voor de oprichting en bevordering van empirisch onderbouwde nationale, regionale en/of lokale systemen voor de monitoring van lichamelijke conditie die de bevolking motiveren tot een leven lang lichaamsbeweging, met passende individuele feedbackverslagen en opvolging van veranderingen in de conditie op vrijwillige basis, en waardevolle informatie te verstrekken voor de beleidsvorming¹².
25. Op basis van een sectoroverschrijdende aanpak, steun te geven aan beleidsmaatregelen op alle niveaus met betrekking tot de totstandbrenging van toegankelijke en duurzame openbare ruimten waar alle burgers kunnen deelnemen aan sportactiviteiten of lichaamsbeweging het hele leven lang, zoals woonwijken, nieuwbouwgebieden, aparte fietspaden of hardlooppaden en sportfaciliteiten op scholen en universiteiten enz., bijvoorbeeld via de financiële middelen van het cohesiebeleid.

¹² Dit kan bijvoorbeeld door instrumenten voor conditiemonitoring te verstrekken waarmee tendensen op het gebied van volksgezondheid, de effecten van nationaal beweegbeleid en interventie maatregelen op lokaal, regionaal en/of nationaal niveau onderzocht kunnen worden.

26. Met medewerking van alle relevante overheidsinstanties en de wetenschappelijke gemeenschap, een overzicht te maken van de beleidslijnen en maatregelen die tot doel hebben mensen aan te zetten tot sportactiviteiten of een leven lang lichaamsbeweging, en deze op alle niveaus op elkaar af te stemmen, en sectorale besluitvormers aan te moedigen om in hun respectieve beleid meer rekening te houden met de voordelen die een leven lang lichaamsbeweging en de monitoring van de lichamelijke conditie van de bevolking kunnen opleveren.
27. Goede praktijken uit te wisselen over manieren om mensen te motiveren om gedurende de dag te bewegen, en informatie uit te wisselen over doeltreffende instrumenten en beleidsinitiatieven in verschillende contexten van het dagelijks leven om lichaamsbeweging te stimuleren, ook op school en op de werkplek.
28. Waar mogelijk de samenwerking met de gezondheidssector bij het voorschrijven van oefeningen en begeleiding door zorgverleners en specialisten, te versterken.

VERZOEKEN DE COMMISSIE:

29. Te kijken of er financiële steun kan worden gegeven voor de ontwikkeling van een geharmoniseerd datasysteem waarmee lichaamsbeweging op Europees niveau kan worden gemonitord, zodat de gezondheids-, sociale en economische gevolgen nauwkeuriger gemeten kunnen worden.
30. De kennis over en de zichtbaarheid van de kosten van door een gebrek aan lichaamsbeweging veroorzaakte gezondheidsrisico's, met name zorguitgaven, te vergroten ter onderbouwing van de publieke besluitvorming over de op Europees niveau op dit gebied te verrichten investeringen.
31. Steun te verlenen aan de uitwisseling van beste praktijken met betrekking tot bestaande succesvolle projecten en netwerken ter bevordering van een leven lang lichaamsbeweging en het monitoren van de lichamelijke conditie, en daar in voorkomend geval het netwerk van contactpunten voor gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging bij te betrekken. Teneinde de monitoring van de lichamelijke conditie in heel Europa te faciliteren en een stevig fundament voor snelle, empirisch onderbouwde beleidsvorming tot stand te brengen, deze praktijken samen met het netwerk van contactpunten voor gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging te promoten op een passend Europees platform.

32. EU-financiering te overwegen, bijvoorbeeld via het Erasmus+-programma, InvestEU enz., voor Europese samenwerking die de oprichting van nationale, regionale en/of lokale systemen voor de monitoring van lichamelijke conditie kan stimuleren.
33. De lidstaten en de sportwereld te informeren over relevante financieringsprogramma's en -initiatieven van de EU die gebruikt kunnen worden om sectoroverschrijdende projecten op het gebied van sport en lichaamsbeweging te financieren en een gezonde levensstijl te bevorderen, alsook over de oprichting van nationale, regionale en/of lokale systemen voor de monitoring van lichamelijke conditie, bijvoorbeeld via Erasmus+, het EU4Health-programma, Horizon Europa, InvestEU, enz.

ROEPEN DE SPORTWERELD EN ANDERE BETROKKEN BELANGHEBBENDEN OP:

34. Te overwegen om, met inachtneming van de AVG, gebruik te maken van bestaande gratis platforms¹³ voor het monitoren van de lichamelijke conditie van burgers als diagnose- en motiveringsinstrument voor een leven lang lichaamsbeweging.
35. Bij hun activiteiten, projecten en initiatieven, meer nadruk te leggen op de mogelijkheden om burgers hun leven lang deel te laten nemen aan sport en lichaamsbeweging, en zich daarbij te richten op verschillende doelgroepen.
36. Nauw samen te werken met belanghebbenden uit andere sectoren bij het aanpakken van de bestaande lacunes in de mogelijkheden voor sportbeoefening en lichaamsbeweging in verschillende contexten van het dagelijks leven.
37. Zich in voorkomend geval actief in te zetten voor de ontwikkeling van nationale, regionale en lokale systemen en strategieën voor de monitoring van lichamelijke conditie, om ervoor te zorgen dat burgers hun leven lang meer gaan bewegen.
38. De communicatie-instrumenten, met inachtneming van de AVG, aan te passen aan de doelgroepen op basis van concrete acties.

¹³ Bijvoorbeeld een onlineplatform voor het opzetten van programma's voor de monitoring van lichamelijke conditie die feedback geven over specifieke individuele resultaten op dit gebied.

In deze conclusies zijn de volgende definities van toepassing:

Lichaamsbeweging wordt doorgaans gedefinieerd als "elke lichaamsbeweging door skeletspieren die resulteert in energieverbruik"¹⁴. De definitie verwijst naar elke vorm van beweging, ook naar bewegen in de vrije tijd, verplaatsingen of als onderdeel van iemands werkzaamheden.

Lichamelijke conditie is het vermogen om dagelijkse taken voortvarend en kwiek uit te voeren zonder bovenmatige vermoeidheid, waarbij er nog genoeg energie overblijft om in de vrije tijd activiteiten te ondernemen en onvoorziene noodsituaties het hoofd te bieden.

Lichaamsbeweging het hele leven lang verwijst naar alle lichamelijke activiteiten die gedurende het hele leven worden verricht, met als doel de gezondheid te verbeteren, niet-overdraagbare ziekten te voorkomen, een gezond gewicht te behouden en levenskwaliteit en welzijn in persoonlijk, maatschappelijk, sociaal en/of beroepsmatig opzicht in stand te houden.

¹⁴ Gebaseerd op de Wereldgezondheidsorganisatie (2020): Richtsnoeren van de WHO inzake lichaamsbeweging en sedentair gedrag.

POLITIEKE ACHTERGROND

1. Conclusies van de Raad van 27 november 2012 betreffende het stimuleren van gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging (HEPA).
2. Aanbeveling van de Raad van 26 november 2013 over de stimulering van gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging in de verschillende sectoren.
3. Conclusies van de Raad van 15 december 2015 over het stimuleren van motorische vaardigheden, lichaamsbeweging en sportactiviteiten bij kinderen.
4. Conclusies van de Raad van 29 juni 2020 over de impact van de COVID-19-pandemie en het herstel van de sportsector.
5. Conclusies van de Raad van 4 december 2020 over het bevorderen van sectoroverschrijdende samenwerking ten gunste van de sportbeoefening en lichaamsbeweging in de samenleving.
6. Resolutie van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over het werkplan van de Europese Unie voor sport (1 januari 2021 tot en met 30 juni 2024), 2020/C 419/01.
7. Resolutie van het Europees Parlement van 10 februari 2021 over de gevolgen van COVID-19 voor jongeren en sport (2020/2864(RSP)).